

Masseforvaltning

Medvirkningsmøte 06.02.2026

Regional plan for masseforvaltning i Akershus

- Erstattes av regional plan for areal og mobilitet i Oslo og Akershus

Hva står i planprogrammet?

Hovedmål

- Arealeffektivt utbyggingsmønster; prinsipper om flerkjernet utvikling og bevaring av overordnet grønnstruktur og dyrka mark
- Effektivt, tilgjengelig og miljøvennlig mobilitetssystem
- Areal- og mobilitetsutvikling skal bidra til å nå nasjonale og regionale mål for klima, natur, kulturmiljø og jordvern
- En sosialt bærekraftig by- og stedsutvikling som møter behovene til befolkningen
- Styrke konkurransekraften til næringslivet

Delmål

- Gods- og næringstransport skal være effektivt, miljøvennlig, og til minst mulig ulempe for samfunnet
- Det skal jobbes for at utslipp fra gods- og næringstransporten reduseres mot tilnærmet null i 2030
- Sammenhengende grønnstrukturer, karbonrike arealer og viktige naturtyper og friluftsområder skal beskyttes av hensyn til klima, biologisk mangfold og økosystemtjenester, og innbyggernes livskvalitet
- Klimarisiko skal reduseres gjennom areal- og mobilitetsplanlegging med høy bevissthet om naturfarer og klimatilpasning

Målkonflikter og prioriteringer

Mål knyttet til biosfæren, som reduksjon av klimagassutslipp og naturvern, skal ha høyeste prioritet

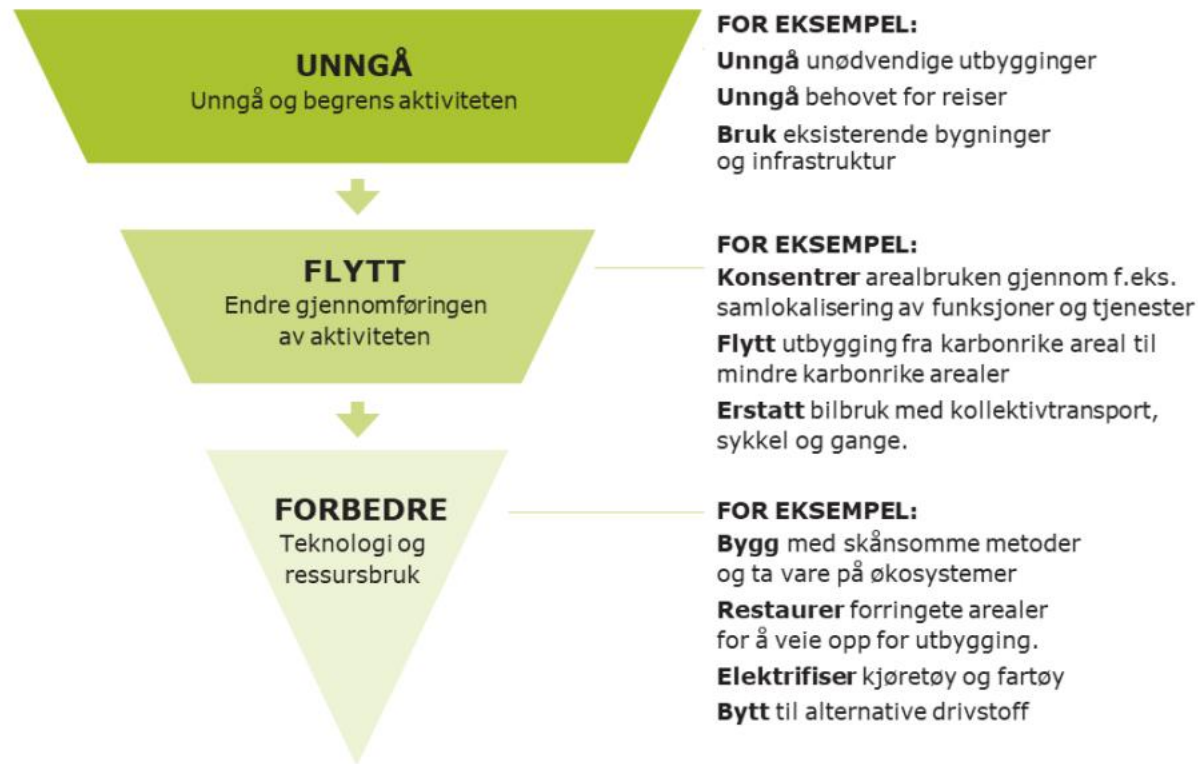

Deretter følger mål knyttet til samfunnsutvikling og sosial bærekraft, som tas hensyn til så langt det lar seg gjøre uten at de kommer i konflikt med biosfæremålene

Mål knyttet til økonomisk bærekraft vurderes i sammenheng med de andre målene, slik at de kan bidra til en helhetlig og langsiktig bærekraftig utvikling

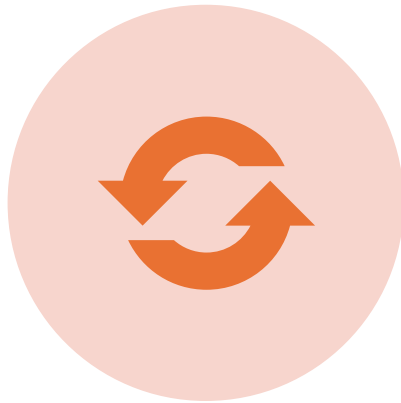
Tiltaksrammeverket unngå, flytte og forbedre (UFF) som gjennomgående prinsipp

Hva står i planprogrammet om masseforvaltning?

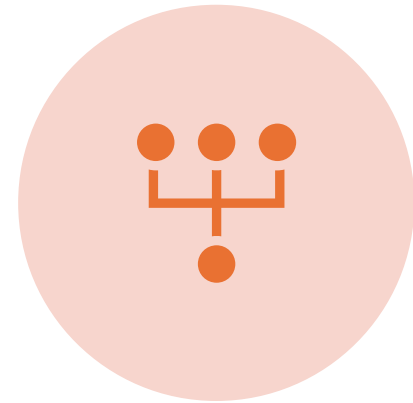
Generelt

FOKUS PÅ GJENBRUK, BEDRE
RESSURSFORVALTNING,
REDUSERE TRANSPORTBEHOV

SAMORDNING OG SAMARBEID
ER VIKTIG

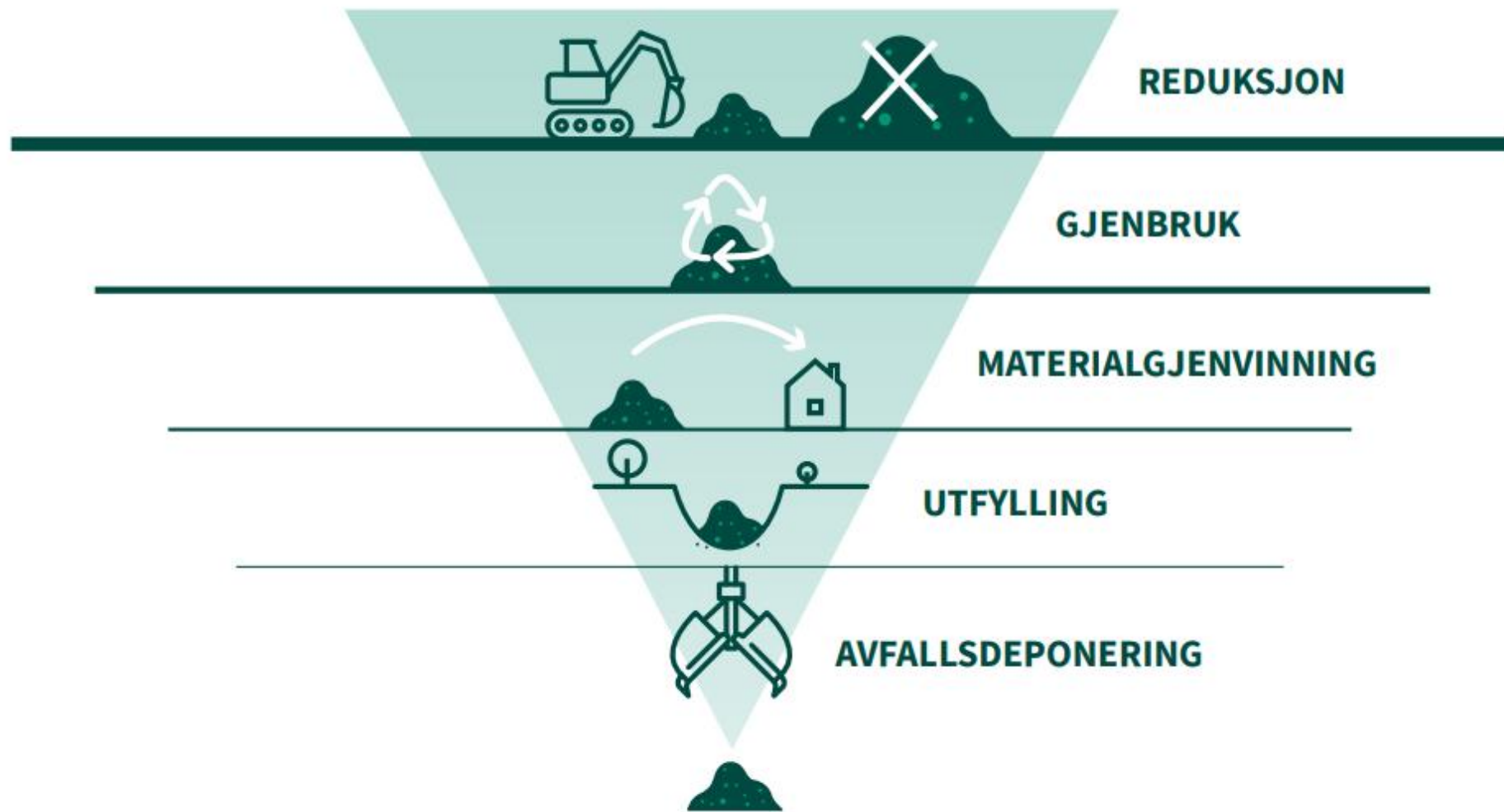
ERFARINGER MED TIDLIGERE
PLANER, HANDLINGSPLANER
OG VEILEDERE TAS MED VIDERE

Avgrensning

- Skal lages strategier og retningslinjer som kommunene og fylkeskommunene skal følge opp i sin forvaltning
- Handlingsprogram vil kunne inneholde konkrete tiltak for oppfølging av temaet masseforvaltning
- Oppdatert regional plan for areal og mobilitet vil kunne gi kunnskap om behov for og kapasitet for anlegg, og egnede arealer for massehåndteringsanlegg, og prinsipper for plassering av disse

Utredningsbehov

- Hva skal til for å øke graden av ombruk og gjenvinning?
- Hvilke markedsmessige og institusjonelle barrierer motvirker utviklingen av et velfungerende marked?
- Hvor store store og hva slags anlegg er det behov for?
 - Må ha en viss oversikt over mengdene overskuddsmasser som kommer

Til drøfting:

- Strategi:
- Fremme helhetlig og sirkulær masseforvaltning på tvers av geografiske grenser og forvaltningsnivå.
 - Håndtere masser i henhold til ressurspyramiden.
 - Lokalisere og avsette arealer og stimulere til anlegg for massehåndtering.
 - Samarbeide om å utvikle kunnskapsgrunnlag og kompetanse om massehåndtering i Oslo og Akershus.
 - Skaffe oversikt over og forvalte forekomster av geologiske ressurser i et langsiktig perspektiv.
 - Sikre gjenbruk og materialgjenvinning av overskuddsmasser og at rett kvalitet skal brukes til rett formål, for å redusere behovet for uttak av råvarer, deponering og transport.

Retningslinjer til drøfting:

- Overskuddsmasser skal håndteres i henhold til ressurspyramiden, fortrinnsvis nær uttaket.
- Massehåndtering skal inngå som et tema i kommuneplan, og ses i sammenheng med nabokommuner. Det skal avsettes areal til massehåndtering i kommuneplanens arealdel.
- Naturressurser som grus- og pukkforekomster av regional og nasjonal betydning skal sikres i kommuneplanens arealdel.
- Arealer for mottak, mellomlagring og materialgjenvinning av overskuddsmasser bør samlokaliseres med områder for uttak av byggeråstoff. Uttaksområder for byggeråstoff eller mineraler som er avsluttet skal ved omregulering vurderes for mottak til gjenvinning og mellomlagring av masser.
- Ved etablering av nye anlegg for massehåndtering og -uttak, og vesentlig utvidelse av eksisterende, skal det stilles krav om regulering. Allerede industrialiserte arealer skal vurderes først. Planavgrensningen bør inkludere hele masseforekomsten og influensområdet, for å redusere driftsulempen for industri og miljøbelastning for bebyggelse.

- Massehåndtering skal vurderes i tidlig fase av en områderegulering eller detaljregulering.
- Ved planlegging av utbyggingstiltak som håndterer mer enn 1000 m³ masser, skal det utarbeides en massehåndteringsplan. Massehåndteringsplanen skal tilpasses detaljeringsnivået og kunnskapsgrunnlaget for det aktuelle tiltaket. Massehåndteringsplanen skal oppdateres etter hvert som prosjektet får mer informasjon. Oslo kommunes veileder for massehåndtering eller Akershus fylkeskommunes veileder for massehåndteringsplaner bør brukes når massehåndteringsplaner utarbeides og oppdateres.
- Minst 70 vektprosent av massene som tas ut av prosjektet skal gjenbrukes eller leveres til materialgjenvinning, fortrinnsvis nær uttaket. Eventuelle fravik skal begrunnes.
- Minst 70 vektprosent av massene som tas inn i prosjektet skal være gjenbrukte eller materialgjenvunne masser, der slike masser er tilgjengelige innen rimelig avstand. Eventuelle fravik skal begrunnes.